

Κορωνοϊός και βιομηχανία κρέατος

Τι συμβαίνει στις ελληνικές επιχειρήσεις

Η εμφάνιση και εξάπλωση της ασθένειας Covid-19 προκάλεσε μια πρωτόγνωρη κρίση δημόσιας υγείας διεθνώς, ενώ η παγκόσμια οικονομία τείνει να εισέλθει σε πρωτοφανή ύφεση. Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη διάρκεια και το βάθος της ύφεσης αυτής είναι – στην παρούσα φάση τουλάχιστον – αδύνατον να εκτιμηθούν ποσοτικά.

Σε επιδημιολογικό επίπεδο η μέχρι στιγμής εξέλιξη στην Ελλάδα είναι πολύ καλύτερη απ' ό,τι σε πολλές άλλες χώρες. Ο Severe Acute Respiratory Syndrome CoronaVirus 2 (SARS-CoV-2), που προκαλεί τη νόσο CoronaVirus Disease (Covid-19), ήρθε στις ζωές μας δυστυχώς για να μείνει. Στην Ελλάδα, ευτυχώς, το καταλάβαμε με δύσκολο τρόπο λόγω καραντίνας, αλλά σίγουρα όχι καταστροφικό για τη συντριπτική πλειονότητα, όπως συνέβη σε άλλες χώρες, και μάλιστα πιο ανεπτυγμένες από τη δική μας.

Αναπάντητο βέβαια ζήτημα εξακολουθεί να παραμένει το πώς θα κινηθεί η οικονομία παγκοσμίως αλλά και στην Ελλάδα. Ένα δείγμα των πιέσεων που θα γνωρίσει φέτος η χώρα λόγω της υγειονομικής κρίσης α-

ποτυπώνεται στις ανακοινώσεις της ΕΛΣΤΑΤ: ύφεση 0,9% το πρώτο τρίμηνο του 2020 εν συγκρίσει με το αντίστοιχο πέρυσι.

Ζημιές σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Σε ό,τι αφορά τον κλάδο του κρέατος, η σωστή και άρα αποτελεσματική αντιμετώπιση του SARS-CoV-2, εκτός από την αυτονόητη προστασία της ανθρώπινης ζωής και των – λόγω της φύσης τους – παραγόμενων προϊόντων, συνεπάγεται και την **απόσκοπη λειτουργία** όλων των σχετικών με αυτόν επιχειρήσεων.

Είτε μιλάμε δηλαδή για ένα κατάστημα λιανικής, όπως ένα κρεοπωλείο, είτε για μια μεγάλη βιομηχανική μονάδα επεξεργασίας κρέατος ή σφαγείο, η **φιλοσοφία** πίσω απ' όλες τις απαραίτητες ενέργειες είναι πά-

ντα η ίδια: η αποτελεσματική προστασία όλων όσοι εργάζονται (ή συνεργάζονται) με αυτές και κατ' επέκταση η απόσκοπη συνέχεια της παραγωγής και της τροφοδοσίας των κρεοπωλείων και όλων των σημείων λιανικής πώλησης.

Δεν ήταν, άλλωστε, λίγες οι περιπτώσεις το διάστημα αυτό που σε μεγάλες κρεοτοπαραγωγούς χώρες σε Ευρώπη (εργοστάσια κοπής στη Γερμανία και στη Γαλλία) και Αμερική (εργοστάσια της **Cargill** και της **Smithfield** έκλεισαν, ενώ της **JBS**, παρά τα κρούσματα, συνέχισαν να λειτουργούν), μεγαλύτερες και μικρότερες μονάδες παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας κρέατος έκλεισαν εντελώς ή υπολειπονούσαν μειώνοντας αισθητά την παραγωγή τους, **είτε** προληπτικά **είτε** όταν καταγράφηκαν σε αυτές κρού-

σματα του SARS-CoV-2 ανάμεσα στο προσωπικό τους.

Μέτρα υπήρχαν πάντα

Στην Ελλάδα ευτυχώς ο παραγωγικός ιστός του συγκεκριμένου κλάδου δεν έχει πληγεί με σφοδρότητα, αφού συνολικά η βιομηχανία τροφίμων και τα κρεοπωλεία **δεν ανέστειλαν** τη λειτουργία τους. Αναφερόμαστε πάντα σε παραγωγικές μονάδες και λοιπές εγκαταστάσεις, καθώς και σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με πολύ αυστηρά υγειονομικά πρότυπα, που διαθέτουν δομημένα και ιδιαίτερα ανεπτυγμένα Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (**ΣΔΑΤ**).

Οι νέοι κανονισμοί για την προστασία υπαλλήλων και πελατών από τον νέο κορωνοϊό ήρθαν απλώς να προστεθούν στους ήδη υπάρχοντες, μια και, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (European Food Safety Authority - **EFSA**), η μετάδοση του ιού μέσω της κατανάλωσης τροφίμων δεν είναι πιθανή.

Αυτό είχε αποτέλεσμα να **μην απαιτηθούν** σημαντικές αλλαγές στα θέματα υγιεινής στους χώρους παραγωγής, σφαγής, διανομής και αποθήκευσης κατά την εφαρμογή των ειδικών μέτρων προστασίας. Μέτρα όπως η χρήση γαντιών, масκών, ειδικών φορμών εργασίας μίας χρήσης και απολυμαντικών σε όλους τους χώρους παραγωγής, ενδιάμεσης κ.λπ. **πάντα υπήρχαν** και εφαρμόζονταν ανελλιπώς. Επιπλέον η συστηματική καθαριότητα με συστήματα αφρισμού αλλά και πρωτόκολλα απολύμανσης με ισχυρά απολυμαντικά, ήταν **πάντα υποχρεωτικά** σε καθημερινή βάση.

Μεγαλύτερες αλλαγές επήλθαν στα καταστήματα **λιανικής πώλησης**, μια και σε αυτά επιβλήθηκαν κανόνες και για το κοινό. Από το πόσο πελάτες ανά τετραγωνικό μπάινουν και ψωνίζουν μέσα στον χώρο μέχρι τις αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται και από τους ίδιους και από το προσωπικό, που τις περισσότερες φορές επισημειώνονται με **διαγραμμισεις** στο δάπεδο.

Συνολικά, λοιπόν, στις επιχειρήσεις του κλάδου από την πρώτη ημέρα της κρίσης εφαρμόστηκαν πρωτόκολλα απολύμανσης και διαχωρισμού του προσωπικού σε αυτόνομες ομάδες, οι οποίες λειτουργούσαν εκ περιτροπής, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία τους σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος. **Απαγορεύτηκε** η είσοδος σε μη εργαζομένους, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του διοικητικού προσωπικού εργαζόταν από το σπίτι. Οι εργαζόμενοι που είτε

οι ίδιοι είχαν πρόβλημα υγείας είτε υπήρχε στην οικογένειά τους άτομο που ανήκε σε ομάδα υψηλού κινδύνου έλαβαν άδεια, ώστε να μην κινδυνεύσουν.

Πρόκληση η πρόληψη

Μια και το πρόβλημα και οι αιτίες του όμως δεν έχουν ακόμη εκλείψει, η έως τώρα καθημερινή εμπειρία έχει δείξει πως η διατήρηση απόστασης, το σωστό πλύσιμο των χεριών, η ευρεία χρήση μάσκας και οι περιοδικοί διαγνωστικοί έλεγχοι κρίνονται **απαραίτητα μέτρα** για να ανακόψουν τη μετάδοση του ιού και να μας προστατέψουν από το να αρρωστήσουμε.

Σύμφωνα με δημοσίευση στο επιστημονικό περιοδικό «**Science**» για τον ρόλο της μάσκας και της ευρείας εφαρμογής διαγνωστικών τεστ στη μείωση της μολυσματικότητας του ιού, οι γιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Μαρία Γαβριτοπούλου**, **Ιωάννης Ντάνας** και ο πρύτανης του ΕΚΠΑ **Θάνος Δημόπουλος** συνόψισαν τα κύρια ευρήματα, που δείχνουν πως οι λοιμώξεις του αναπνευστικού μεταδίδονται μέσω σταγονιδίων και αερολύματος από φορείς και ασθενείς κατά την αναπνοή, την ομιλία, τον βήχα και το φτέρνισμα.

Γι' αυτό και τα παραδοσιακά μέτρα πρόληψης προσπαθούν να **ελαχιστοποιήσουν** τη μετάδοση διαμέσου αυτών των οδών. Στην περίπτωση της Covid-19 η δημιουργία αερολύματος από ασυμπτωματικούς φορείς που μπορεί να παραμείνει στον αέρα επί ώρες συνετέλεσε στη ραγδαία εξάπλωση του ιού, καθώς και η βιωσιμότητα του ιού στους κλειστούς χώρους.

Η αντιμετώπιση του συγκεκριμένου ιού αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση, δεδομένου πως αρκετοί φορείς μπορεί να μεταδίδουν τον ιό επί αρκετές ημέρες πριν από την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Με βάση τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) η διατήρηση απόστασης τουλάχιστον 1,5 μέτρου και το σωστό πλύσιμο των χεριών θεωρούνται απαραίτητα στοιχεία στη στρατηγική απέναντι στην αερογενή μετάδοση του ιού. Επιπλέον οι μάσκες προσφέρουν φυσικό φραγμό και μειώνουν σαφώς τη μετάδοση. Γι' αυτό κρίνονται απαραίτητες σε χώρους με υψηλό ιικό φορτίο, καθώς και χώρους που δεν αερίζονται επαρκώς. Χώρες που εφαρμόσαν τη σχεδόν καθολική χρήση μάσκας κατά την πανδημία φάνηκε να έχουν **σαφές όφελος** στα επιδημιολογικά τους δεδομένα.

